

Uppdatering av systemet RBK-auktoriserad fuktkontrollant – betong

Ett viktigt moment under uppförandet av en byggnad är kontroll av fukt i byggmaterial. Om kritiska gränsvärden för ingående material över-skrids finns risk för nedbrytning av materialen vilket kan orsaka direkt hållfasthetsförlust men framförallt problem med inomhusmiljön. Det har visat sig att fukt i betong ofta orsakar problem i kombination med andra material, till exempel ytskikt limmade direkt på en betongyta. Att mäta fukt i betong är komplicerat. Om mätning utförs på felaktigt sätt kan mätvärdet bli för lågt med risk att uttorkningen avbryts för tidigt.

Bakgrund och syfte

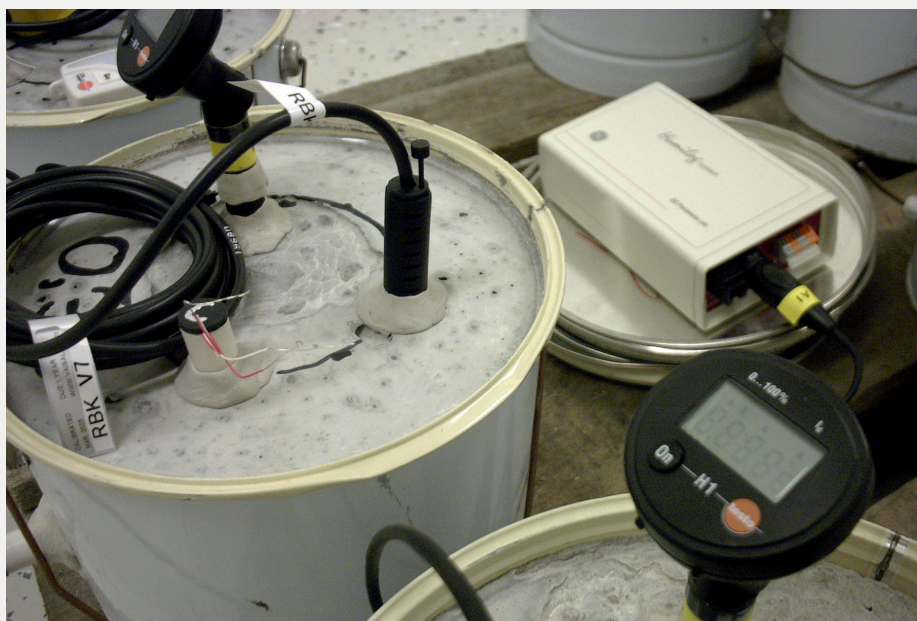
Systemet med "RBK-auktoriserad fuktkontrollant betong" har varit i bruk sedan 1999 då de första två kontrollanterna auktoriserades. Systemets grundprincip är att de som utför mätning av RF, relativ fuktighet, i betong ska utföra mätningen enligt Manual fuktmätning i betong. Personen ska även ha erforderlig kompetens vilket styrks genom erhållen auktorisation. Förvaltare av systemet är RBK, Rådet för ByggKompetens. RBK står även för kunskapsprövning och utfärdar auktorisationer samt bedriver revisionsverksamhet. Antalet kontrollanter och RBK-mätningar ökar sakta men säkert. Systemets "hjärta" är Manual fuktmätning i betong som uppdaterats fortlöpande under åren som gått. På senare tid har

flera forskningsprojekt, erfarenheter från utförda mätningar och revidering av BBR och Hus AMA medfört ett behov av en omfattande uppdatering av systemet, framförallt manualen, vilket har varit syftet med detta projekt.

Genomförande

Projektet har utförts av Ted Rapp på Sveriges Byggindustrier, tekniskt sakkunnig och revisionsledare i RBK. Projektet inleddes med en genomgång av nya rapporter, föreskrifter, byggregler och erfarenheter avseende fuktmätning i betong för att få en samlad

bild av uppdateringsbehovet. Inom systemet är ett antal fabrikat av mätutrustning beskrivna. De som är auktoriserade inom systemet har under auktorisationsför-farandet valt något av dessa instrument som arbetsredskap. Tillverkarna av instrumenten har kontaktats och en diskussion har förts om behovet av att uppdatera manualen. Detta med avseende på rutiner, beskrivning av kontroll och handhavandet av mätutrustningen. Leverantörerna har haft möjlighet att komma med underlag till revideringsarbetet. Två tidigare godkända fuktmätningssystem har avlägsnats från systemet. Efter insamlandet har en utvärdering utförts. De nya rön som behandlar fuktmätning i betong under

inverkan av golvvärme har stämts av med Lars-Olof Nilsson och Anders Sjöberg vid Avdelningen för Byggnadsmaterial vid Lunds Tekniska Högskola.

Alla systemdokument, framförallt Manual fuktmätning i betong, granskades och uppdaterades baserat på ovanstående underlag. En anpassning till gällande BBR och AMA Hus 08 inkluderades.

Resultat

Resultatet av projektet är *Manual – fuktmätning i betong, version 5* (daterad 2010-06-11 och gällande från 2010-10-21). Manualen går att ladda ner kostnadsfritt på RBK:s hemsida www.rbk.nu alternativt köpas som trycksak. På hemsidan går det även att hitta kontaktuppgifter till de personer som är RBK-auktorerade fuktkontrollanter.

Manualen lanserades, och delades ut till deltagarna, vid RBK:s informationsdag oktober 2010 som genomfördes i Solna. Deltagarna, cirka 70 personer från olika delar av Sverige samt två deltagare från Norge, representerade byggentreprenörer, fukt konsulter, RBK-kontrollanter, beställare, betongtillverkare, tillverkare och försäljare av avjämningsmassa, försäkringsbolag, instrumenttillverkare, Golvbranschens Riksorganisation, leverantörer av lim och ytskikt och Sveriges Byggindustrier.

Manualen används som kursmaterial vid Entreprenörsskolans utbildning Fuktmätning i betong. Manualen sprids till de personer som är auktoriserade inom systemet och ersätter helt version 4 från och med 2011-01-01. Version 4 får användas vid projekt som påbörjats före detta datum, om så önskas, fram till projektets färdigställande.

Slutsats

För att en fuktmätning i betong ska ge ett rättvisande resultat krävs kunskap. Dagens kunskap i ämnet är sammanställt i Manual fuktmätning i betong, version 5. För att säkerställa att denna kunskap används på rätt sätt utfärdar RBK auktorisationer till personer som utfört och godkänts vid kunskapsprov i ämnet. Alla som beställer en fuktmätning i betong rekommenderas att anlita en RBK-auktorerad fuktkontrollant. Kontaktuppgifter återfinns på www.rbk.nu.

Ytterligare information

Kontaktpersoner:

Ted Rapp, Sveriges Byggindustrier, tel 08-698 58 66,
e-post: ted.rapp@bygg.org.

Litteratur:

- Manual – Fuktmätning i betong, version 5 (RBK, av Ted Rapp) kan laddas ner i digital version eller beställas i tryckt form från www.rbk.nu

Internet:

www.rbk.nu